

[Stats- og udenrigsministeren.]

Den danske regering vil på sin side foranledige, at der forelægges folketinget forslag til lov om, at bestemmelsen i § 4 i lov af 12. juli 1946, som er opretholdt ved lov af 7. juni 1952, og ifølge hvilken skoler med tysk undervisningssprog ikke har ret til at afholde statskontrollerede eksaminer, snarest muligt ophæves.

Regeringen er endvidere rede til — naturligtvis under forudsætning af, at ovennævnte lovforslag bliver vedtaget — på begæring at give det tyske mindretal til-ladelse til at oprette videregående almen-dannende skoler med mulighed for at afholde eksaminer, under forudsætning af, at disse skoler tilnærmes det danske skole-væsen.

Under delegationsforhandlingerne berøres bl. a. også det danske mindretals ønsker med hensyn til kirkelige forhold. Der henvises fra tysk side til, at landskirken i Slesvig-Holsten er en selvstændig, ikke-statslig institution, hvorfor landsregeringen i Kiel ikke har nogen mulighed for officielt at gribe ind i de kirkelige anliggender. Imidlertid er der formentlig grund til at regne med, at hele den ånd, der har fundet udtryk i forhandlingsresultatet, vil medføre, at der, også hvad de kirkelige forhold angår hos rette vedkommende vil være forståelse for betydningen af og det rimelige i, at der vises imødekommenhed overfor mindretallet.

Endelig giver såvel den danske regering som forbundsregeringen — denne sidste i forståelse med den slesvig-holstenske landsregering — udtryk for den forventning, at alle i betragtning kommende instanser vil bestræbe sig for at agte og værne mindretallets rettigheder overensstemmende med ånden i de ovenfor omtalte erklæringer.

Det er set fra et dansk synspunkt særdeles tilfredsstillende, at det danske standpunkt, hvorefter man ikke kunne gå ind på en ordning, der indebar nogen form for en mellemstatslig aftale, er blevet fuldtud accepteret fra tysk side. Det drejer sig som nævnt alene om forpligtelser, som de respektive regeringer ensidigt har påtaget sig.

Ved de dansk-tyske samtaler, der har bragt løsning på nogle konkrete problemer, har man tillige — overensstemmende med formålet med drøftelserne — skabt klarhed

over og stadfæstet de grundlæggende principper for mindretallets stilling på begge sider af grænsen. Det er regeringens håb og tro, at det uden smålighed vil lykkes i det daglige liv i grænselandet at virkeliggøre disse principper, således at mindretallet for fremtiden vil bringe de to lande nærmere hinanden og igennem en fredelig kappestrid bidrage til at uddybe forståelsen og respekten for de to nationers og kulturers særpræg.

Finansministeren (Kampmann): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om statsgaranti for lån fra Kreditforeningen af Kommuner i Danmark til færøske kommuner.

I det forslag til lov om Færøernes Realkreditinstitut, der er vedtaget af folketinget, er det oplyst, at Færøernes Realkreditinstitut, indtil andet bestemmes ved lov, er indskrænket til at yde lån mod pant i fiskerfartøjer på Færøerne.

Udover det eksisterende behov for lån til fiskerflåden findes imidlertid et stærkt behov for finansiering af boliger og landbrug samt kommunale bygge- og anlægsarbejder. I de senere år har de stedlige sparekasser hovedsageligt måttet finansiere savet boligbyggeriet som landbruget og de kommunale arbejder. Erfaringerne har imidlertid vist, at sparekasserne ikke på tilfredsstillende måde har kunnet opfylde alle de nævnte finansieringsopgaver. Man har derfor anset det for mest hensigtsmæssigt, at sparekasserne aflastes for byrden ved at være så godt som eneste långiver overfor kommunerne, og Færøernes realkreditvalg har derfor forhandlet med Kreditforeningen af Kommuner i Danmark om at påtage sig finansiering af kommunale anlægsarbejder på Færøerne.

Den nævnte kreditforening, som indtil den anden verdenskrig i et vist omfang ydede lån til færøske kommuner, har imidlertid på baggrund af erfaringerne med hensyn til vanskelighederne ved at overføre terminsydelser under krigen ikke ment at kunne påbegynde en fornyet finansiering af de færøske kommuners anlægsarbejder på samme vilkår, som gælder for dennes långivning til kommunerne i den øvrige del af riget, men har som et vilkår for genoptagelse af lånevirkomheden på Færøerne bl. a. betinget sig, at staten i et vist omfang

[Finansministeren.]

indgår som garant for foreningens lån til færøske kommuner.

Da man på den ene side har ment at måtte tage foreningens betæneligheder ved på egen hånd at genoptage lånevirk-somheden til efterretning, men på den anden side har anset det for nødvendigt, at der uden statens direkte medvirken som långiver gennemføres en lettelse for de færøske kommuners kreditadgang, stilles der i det nu foreliggende lovforslag forslag om, at finansministeren overfor Kreditforeningen af Kommuner i Danmark kan meddele garanti for lån til byggeri og anlægsarbejder — derimod ikke til direkte styrkelse af kassebeholdning el. lign. — ydet til færøske kommuner og omfattende renter, reservefondsbidrag og indtil 75 pct. af foreningens tab på det udlånte beløb. Såfremt forbindelsen med Færøerne skulle blive afbrudt som følge af krig eller dermed ligestillede forhold, tænkes garantien dog at skulle omfatte hele terminsydelsen.

Da man anser det for det rigtigste, at det færøske samfund set under eet i sidste instans kommer til at hæfte for de lån, som kommunerne optager i kreditforeningen, stilles der i lovforslaget forslag om, at der forud for disse garantitilsagn skal indhentes tilsagn fra Færøernes hjemmestyre om, at dette på landskassens vegne indestår for erlæggelsen af ethvert beløb, som staten måtte komme til at udrede til opfyldelse af sine garantiforpligtelser.

Iøvrigt er det efter lovforslaget hensigten, at finansministeren skal fastsætte de nævnte vilkår for garantitilsagnene, idet det endvidere forudsættes, at disse spørgsmål, i første række spørgsmålet om den fornødne sikring af inddrivelse i tilfælde af misligholdelse, kommer til at indgå i en overenskomst mellem finansministeriet og kreditforeningen om garantiordningens administration.

Det tilføjes, at forslaget for tiden behandles i det færøske lagting, og at behandlingen kan forventes afsluttet i den nærmeste fremtid. Under hensyn til dets hastende karakter har jeg imidlertid anset det for rigtigst allerede nu at fremsætte lovforslaget.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige og hurtige behandling.

Landbrugsministeren (Smørum): I tilslutning til de af den højtærede økonomi- og arbejdsminister fremsatte forslag (sp. 3316 ff.) skal jeg for det høje folketing til-lade mig at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov om grundforbedring*.

Forslaget går ud på at give landbrugsministeren en bemyndigelse til med tilslutning af vedkommende grundforbedringsudvalg, men iøvrigt alene efter vedkommende amsarbejdsanvisningskontors indstilling, at yde grundforbedringstilskud med 50 pct. til grundforbedringsarbejder, hvorved der beskæftiges arbejdere fra områder med varig, høj ledighed — de såkaldte „arbejds-løsheds-øer“.

Idet jeg iøvrigt tillader mig at henvise til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg tillade mig at anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje folketing.

Fiskeriminister (Chr. Christiansen): Jeg har herved den ære for det høje folketing at fremsætte *forslag til lov om ændring i lov nr. 98 af 31. marts 1954 om udlån til afsætningsvirksomheder m. v. indenfor fiskeri-erhvervet*.

Forslaget tilsigter at fremme sådanne investeringer, som indebærer mulighed for beskæftigelse, henholdsvis øget beskæftigelse, af arbejdskraft fra de ledigheds-mæssigt hårdest ramte egne af landet og giver fiskeriministeren bemyndigelse til ved udlån til afsætningsvirksomheder m. v. indenfor fiskerierhvervet at fastsætte lempeligere afdrags- og/eller forrentningsvilkår i tilfælde, hvor ydelsen af det ansøgte lån efter indhentet erklæring fra økonomi- og arbejdsministeren må anses for at være af betydning for nedbringelse af arbejdsløsheden i områder med varig, høj ledighed.

Idet jeg iøvrigt tillader mig at henvise dels til de til lovforslaget knyttede bemærkninger, dels til økonomi- og arbejdsministerens redegørelse (sp. 3316 ff.), skal jeg anbefale forslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje folketing.

Endvidere har jeg den ære for det høje folketing at forelægge *forslag til lov om støtte til nybygning af færøske fiskerifartøjer m. v.* Forslaget må ses som et led i bestræbel-